

Dics naturals temporals

Característiques generals

La construcció de dics naturals permeten la creació de basses temporals de retenció d'aigua com a tècnica de restauració senzilla però amb grans resultats a diferents nivells: afavoreixen la dinàmica natural del riu, incrementen la diversitat d'hàbitats i espècies, i milloren els paràmetres fisicoquímics i hidromorfològics.

Consisteix en l'excavació de la llera del riu eixamplant en aquest punt el curs principal d'aigües baixes, i la construcció d'una estructura transversal temporal que permeti incrementar el període de vida útil de la bassa. S'utilitza generalment en zones que per extracció de residus o eliminació de vegetació al·lòctona invasiva ja han estat impactades.

Es tracta d'una tècnica de restauració parcial, és a dir, que ajuda a la recuperació de les funcions i estructura de l'ecosistema. Per tant, és interessant la seva aplicació en espais amb potencials ecològics i amb símptomes de recuperació però que a causa de la lentitud del procés és necessari actuar per accelerar-la. La vida útil d'aquestes basses ha de ser prou llarga com per exercir un canvi en la qualitat ecològica d'un tram de curs fluvial sense evitar que a mig/llarg termini aquest reprengui la seva dinàmica natural.

Creació d'un dic des del seu estat original:

Experiències amb tècniques de bioenginyeria aplicada al paisatge

Característiques tècniques

En primer lloc cal excavar entre 0.5 i 1m el llit del riu, en cas contrari la bassa es colmataria de sediments de seguida i per tant perdria totalment la seva funcionalitat. Tenint en compte les característiques de cada curs fluvial és convenient utilitzar un o altre mètode de retenció de l'aigua. Com a exemple, es poden col·locar blocs de pedra de grans dimensions dispersos per la zona o construir una estructura de troncs transversal al flux d'aigua.

Generalment els dics es realitzen amb material de la zona, des de roques a troncs.

Estructura temporal utilitzant troncs i el seu resultat:

Dic temporal amb pedra, material d'una escullera desmuntada:

Per tal d'accelerar el procés de vegetació de l'espai fluvial i protegir els marges acabats de crear, es poden introduir espècies helòfites com la boga (*Thypha sp.*), el canyís (*Phragmites australis*), el lliri groc (*Iris pseudacorus*), etc, estructurats en una matriu de fibra de coco que assegurarà la ràpida consolidació de la planta al terreny i garantirà la seva permanència i resistència en cas d'avingudes.

També és habitual la utilització d'espècies presents a l'àrea com *Salix eleagnus*, *Salix atrocinnerea*, *Salix purpurea*, *Sambucus nigra*, *Vitex agnus-castus*, *Tamarix gallica*... que s'introdueixen mitjançant estaca o feixina viva.

Experiències amb tècniques de bioenginyeria aplicada al paisatge

Valoració de la tècnica

Les basses temporals de retenció d'aigua construïdes amb dics naturals exerceixen una gran varietat de funcions: asseguren l'estabilitat dels marges a causa de la reducció de la velocitat del flux; augmenten la diversitat d'espècies animals i vegetals; tenen un valor paisatgístic, recreatiu i cultural; milloren les condicions hidrològiques (la reducció de la velocitat del flux permet augmentar la infiltració d'aigua en el sòl, contribuint a la regulació del règim hidrològic i l'augment de la seva capacitat de depuració). La reducció de la velocitat de l'aigua comporta també un augment de la quantitat de material sedimentat, fet que pot afavorir l'aparició de vegetació ripària que al seu torn pot contribuir a la disminució de l'erosió. Així mateix, no suposa cap obstacle a la circulació normal de l'aigua.

Creació de biodiversitat en un llera artificial amb dics de entramat simple:

